

TEMATICKÉ OKRUHY RIGORÓZNEJ SKÚŠKY**Študijný odbor:** učiteľstvo a pedagogické vedy**Študijný program:** učiteľstvo pedagogiky

1. Výchova ako spoločensko-historický fenomén: vývoj cieľovej a obsahovej dimenzie výchovy, prostriedky ich napĺňania a súčasné kurikulárne ukotvenie hodnotovej a charakterovej dimenzie výchovy v ŠVP (2023) vrátane možností pedagogickej implementácie a hodnotenia.
2. Učenie – diferenciacia užšieho a širšieho významu. Druhy a zákony učenia.
3. Deterinanty učebnej činnosti žiakov pubertálneho a adolescentného veku.
4. Edukačné prostredie v chápaní modernej pedagogiky. Širší kontext edukačného prostredia.
5. Psychológia vyučovania – predmet a úlohy. Psychologický aspekt procesu osvojovania si vedomostí, zručností, a návykov. Podmienky učenia.
6. Učebné štýly, záujmy, motivácia, hodnotová orientácia žiakov vo vyučovaní. Podpora talentovaných žiakov v škole.
7. Žiak ako subjekt výchovy. Interindividuálne rozdiely medzi žiakmi, žiaci so ŠVVP. Determinanty školskej úspešnosti žiaka. Pedagogická diagnostika žiakov.
8. Profesia učiteľa, profesijné štandardy, etika pedagogickej profesie. Celoživotné vzdelávanie a kariérny rast. Učiteľova individuálna koncepcia vyučovania.
9. Súčasný stav a problémy transformácie výchovno-vzdelávacej sústavy, jej riadenia a správy. Motivácia a kontrola v procese riadenia školy. Spolupráca školy s okolím. Imidž školy.
10. Sociálna pedagogika a inkluzívne vzdelávanie. Podpora žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia a preventívna funkcia školy.
11. Didaktické koncepcie a vyučovací proces v odborných pedagogických predmetoch: podmienky, fázy a možnosti modernizácie.
12. Kurikulum, jeho reforma a výskum. Konkretizácia obsahu vzdelávania. Učivo a jeho štruktúra. Didaktická analýza učiva. Obsahové zameranie odborných pedagogických predmetov na SŠ a jeho inovácia.
13. Rôzne pohľady na klasifikáciu vyučovacích metód. Analýza vyučovacích metód. Aktivizácia žiakov vo vyučovacom procese.
14. Modernizácia a digitalizácia vyučovania.
15. Pedagogická prax, jej modely a koncepcie, mentoring, adaptačné vzdelávanie.
16. Organizačné formy vo vyučovaní pedagogiky s akcentom na vyučovaciu hodinu a exkurziu.
17. Pedagogika voľného času detí a mládeže. Profesionálne kompetencie vychovávateľa a realizácia výchovnej a záujmovej činnosti prostredníctvom metód, foriem a inštitucionálnych rámcov organizovania voľného času.
18. Prevencia rizikového správania detí a mládeže v školskom prostredí. Úloha školy a učiteľa v primárnej prevencii.
19. Školský a triedny manažment.
20. Školská a triedna klíma a možnosti jej diagnostiky

Odporúčaná literatúra:

- ATKINSON, R. L. (2003). Psychologie. Praha: Portál
- BRESTOVANSKÝ, M., RAJSKÝ, A., WIESENGANGER, M. (2025). Výchova charakteru (sprievodca). Bratislava: NIVAM. ISBN 978-80-565-1649-2
- ČÁP, J., MAREŠ, J. (2001). Psychologie pro učitele. Praha, Portál
- ČAPEK, R. (2015). Moderní didaktika. Lexikon výukových a hodnotících metod. Praha : Grada,
- ČAPEK, R. (2020). Uč jako umělec. Praha: Jan Melvil publishing.
- DUCHOVIČOVÁ, J. - ŠKODA J. a kol. (2013). Psychodidaktické pojetí kurikulárního a mediačního kontextu edukácie. Ústí nad Labem: UJEP v Ústí nad Labem,
- DUCHOVIČOVÁ, J. (2010). Neurodidaktický a psychodidaktický kontext edukácie. Nitra : PF UKF.
- DUCHOVIČOVÁ, J. a kol. (2011). Vybrané kapitoly z didaktiky pedagogiky a sociálnej pedagogiky. Nitra : UKF,
- FENYVESIOVÁ, L. (2006). Vyučovacie metódy a interakčný štýl učiteľa. Nitra : PF UKF.
- FENYVESIOVÁ, L. (2013). Teória vyučovania – vybrané kapitoly. Nitra : PF UKF.
- HATÁR, C. (2006). Sociálna pedagogika, sociálna andragogika a sociálna práca v kontexte teoretických, profesijných a vzťahových reflexií. Nitra : UKF. 150 s. ISBN 80-8094-015-0.
- HATÁR, C., SZÍJJÁRTÓOVÁ, K., HUPKOVÁ, M. (2007). Základy sociálnej pedagogiky pre pomáhajúce profesie. Nitra : UKF. 282 s. ISBN 978-80-8094-174-1.
- HOLLÁ, K. – SENDER, B. (2025). Odborné činnosti sociálneho pedagóga. Nitra: UKF.KOLLÁROVÁ, D., PAVLIČKOVÁ, A. (2018). Voľný čas a výchova mimo vyučovania. Nitra: UKF. ISBN 978-80-558-1329-5.
- LEMOV, G. (2023). Ako skvele učiť. Bratislava : Porta libri.MAREŠ, J. 2013. Pedagogická psychologie. Praha : Portál.
- Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. (2023). *Štátny vzdelávací program pre základné vzdelávanie (2023)*. Bratislava: MŠVVaŠ SR / NIVaM
- NIVaM. (2023). *Kurikulárna reforma od tvorby politiky na národnej úrovni k implementácii na úrovni škôl: získané skúsenosti* (PDF). Bratislava: Národný inštitút vzdelávania a mládeže
- NIVaM. (2023). *Metodická príručka ku kurikulárnej reforme* (PDF). Bratislava: Národný inštitút vzdelávania a mládeže.
- PETLÁK, E. (2016). Všeobecná didaktika. Bratislava : IRIS.
- PETLÁK, E. (2025). Didaktika. Teória a prax vo vzdelávaní. Bratislava : Wolters Kluwer.
- PETLÁK, E. (2020). Inovácie v edukácii. Bratislava : Wolters Kluwer.Zákon č. 245/2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- ZÁKON NR SR č. 138/2019 Z.z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- Pedagogické časopisy, pedagogické slovníky.
- Štátny vzdelávací program ISCED 3